

Thema 9

Activiteit 12 De nieuwe Bremer Stadsmuzikanten

Auteur **Ruben Bruneel** • Coördinatie **Yves Bondue**

Doelen	<ol style="list-style-type: none"> 1 De kinderen ervaren dat de vorm van stuk klei een bepaalde karaktertrek kan weergeven. 2 De kinderen kunnen kleiconstructies maken met behulp van stukjes ijzerdraad. 3 De kinderen kunnen een fictieve dierenkop een karakter meegeven. 4 De kinderen kunnen een dier met afwijkende of tegengestelde uiterlijke kenmerken en eigenschappen beeldend vormgeven door middel van klei en stukjes ijzerdraad. 5 De kinderen kennen de inhoud van het sprookje <i>De Bremer Stadsmuzikanten</i>. 			
Eindtermen en leerplandoelen	ET	GO!	OVSG	KathOndVla
	1.4	4.1.1.1	MV-BLD-OM-1.3	BLD-5.3
	1.5	4.1.1.2	MV-BLD-OM-2.2	BLD-6.3
	1.6	4.1.2.25	MV-BLD-OM-2.3	BLD-8.5
		4.1.2.1	MV-BLD-OM-3.3	BLD-12.5
		4.1.2.24	MV-BLD-OM-3.4	BLD-12.9
			MV-BLD-BS-1	
	6.2	4.5.1.5		MV-ALG-14 MV-ALG-15
Leermiddelen	 Bijlage - Verhaal <i>De Bremer Stadsmuzikanten</i>			
Materiaal	Klei, ijzerdraad, hulpmiddelen (plastic mesjes, spatels, stokjes ...), potje voor water Grote witte bladen (a3) Balpennen (blauw en rood)			
Vooraf	Bereid de ruimte voor op het werken met klei, bv. afdekken van tafelblad met kranten of stuk plastic. Voorzie per vier kinderen 4 bladen papier, 4 blauwe en 4 rode balpennen, een knijptang, stukjes ijzerdraad van verschillende lengte, een potje water en materiaal om textuur aan te brengen in klei (spatels, stokjes, plastic mesjes ...).			

1

Instap

Klasgesprek

 Bijlage - Verhaal
De Bremer
Stadsmuzikanten

Groepswork
Grote witte bladen (a3),
balpen (rood en blauw)

1.1 De Bremer Stadsmuzikanten

Gooi de naam 'Bremen' in de groep. Wat roept die naam op bij de kinderen? (kennis uit Mundo: Bremen aan de Weser is een Duitse havenstad; Bremer Stadsmuzikanten; SV Werder Bremen ...) Laat de stad Bremen aanduiden op een kaart.

Wie kent het verhaal van de Bremer Stadsmuzikanten? Vertel of laat de kinderen vertellen over dit sprookje van Grimm. Waarom trekken die muzikanten, of beter gezegd die kabaalmakers, naar Bremen? Laat de kinderen redenen verzinnen. Eén van de redenen zou zijn dat de inwoners van Bremen zo tolerant waren dat ze ook die lawaaimakers die totaal nutteloos waren er graag bij wilden nemen in hun stad. Waarom waren de ezel, hond, kat en haan afgeschreven? (te oud, niet meer in staat te doen wat ze moeten doen)

Zeg de kinderen dat ze vandaag met klei en ijzerdraad nieuwe Bremer Stadsmuzikanten zullen creëren, dieren die totaal anders zijn dan hoe ze echt zijn.

1.2 Brainstorm

De kinderen zitten in groepjes van vier. Elke groep heeft een groot wit blad, een blauwe en een rode balpen. Op het bord staat: 'UITERLIJK KENMERK of EIGENSCHAP'.

Duid per groepje aan wie er begint. De kinderen die starten, schrijven in het midden van hun blad de naam van een dier en omcirkelen dit (bv. olifant). Met blauw schrijft het kind in de witruimte van het blad ofwel een uiterlijk kenmerk ofwel een eigenschap/karaktertrek van het dier (bv. groot/intelligent) en geeft zijn blad door aan de buur die rechts van hem zit. In rood schrijft het volgende kind een uiterlijk kenmerk of eigenschap/karaktertrek die omgekeerd is aan datgene wat op het blad staat (bv. klein/dom). Zelf voegt het kind in blauw een nieuwe eigenschap of karaktertrek toe aan het blad (bv. grote flaporen/wandelt heel log). Het blad wordt opnieuw doorgegeven. Het volgende kind schrijft opnieuw het omgekeerde in het rood (bv. kleine spitse oortjes/wandelt heel elegant) en vult aan met een nieuw kenmerk of eigenschap in het blauw (bv. dikke, getaande huid/gevoelig). De bladen gaan zo een aantal keer de groep rond.

De informatie van deze brainstorm kunnen de kinderen gebruiken tijdens de eindopdracht.

2

Kern

Exploreren
Klei

2.1 Klei met karakter

Elk kind krijgt een stuk klei. De kinderen geven in deze oefening aan het stuk klei een vorm met een karakter. Voor elke opdracht krijgen ze tien tellen de tijd, daarna volgt een nieuwe opdracht. De opdrachten wisselen tussen 'eenduidig' en meer abstract. Zeg duidelijk dat in deze opdrachten alles goed is, alles kan en dat enkel hun gevoel telt. Wie niet meteen iets weet, wacht tot de volgende instructie. Tel na de instructie telkens traag en duidelijk tot tien.

Opdrachten:

- Geef in tien tellen je stuk klei een grillig karakter.
- Geef in tien tellen je stuk klei een sober karakter.
- Geef in tien tellen je stuk klei een hoekig karakter.
- Geef in tien tellen je stuk klei een agressief karakter.
- Geef in tien tellen je stuk klei een sierlijk karakter.
- Geef in tien tellen je stuk klei een beschermend karakter.
- Geef in tien tellen je stuk klei een strak karakter.
- Geef in tien tellen je stuk klei een lomp karakter.

Experimenteren met klei en ijzerdraad
Klei, ijzerdraad, potje water

2.2 Lijf-poot-staart-dieren

Per vier beschikken de kinderen over een aantal stukjes ijzerdraad van verschillende lengte en een potje water. Vertel de kinderen dat ze lijf-poot-staart-dieren zullen boetsen uit klei. Dit zijn dieren met een lijf, poten en een staart, maar zonder kop. Voor elke opdracht moeten de kinderen gebruikmaken van een stukje ijzerdraad. Na elke realisatie worden het ijzerdraad en de klei gerecupereerd en volgt een nieuwe opdracht. Geef de kinderen voldoende tijd om hun koploze dieren te maken. Focus op het gebruik van ijzerdraad en het goed aan elkaar hechten van de stukjes klei (stevig aandrukken, gebruik van water).

Opdrachten:

Maak een dier met een lang lijf, zonder staart en vier korte poten.

Maak een dier met een kort lijf, drie lange poten en een heel kort staartje.

Maak een dier met een dik lijf, dunne poten en een heel lange staart.

Maak een dier met een S-vormig lijf zonder staart en uitzonderlijk veel poten.

Maak een dier met een piramidevormig lijf, drie poten en een driehoekige staart.

Uitdiepen karakter en vorm
Klei, hulpmiddelen

2.3 Karakterkoppen

Per vier beschikken de kinderen naast de stukjes ijzerdraad en een potje water, ook over spatels, plastic mesje en andere hulpmiddelen. De kinderen vormen een bol met een stuk van hun klei. Zeg hen dat dit de basis is van een fictieve (niet-bestaande) dierenkop. Vraag hen wat een kop tot een dierenkop maakt? (Bek, muil, tanden, oren, ogen, huid). Schrijf die woorden op het bord. Schrijf op het bord ook een aantal 'dierlijke' karaktertrekken: agressief, sierlijk, zachtmoedig, angstig ... De kinderen kiezen één karaktertrek en geven die eigenschap weer in de kop van hun dier. Zo gaan ze bijvoorbeeld op zoek naar hoe ze agressie kunnen weergeven in de vorm van bek en tanden, inplanting van ogen, textuur van de huid ... De kinderen kunnen gebruikmaken van de hulpmiddelen om hun kop te creëren.

Beelden vormgeven
Klei, ijzerdraad,
hulpmiddelen, potje water,
brainstormmateriaal

2.4 De nieuwe Bremer Stadsmuzikanten

Voor de laatste opdracht keren we terug naar het verhaal van de Bremer Stadsmuzikanten.

De kinderen boetsen een 'nieuwe Bremer Stadsmuzikant', een dier dat overal afgeschreven zou worden, maar door de tolerante inwoners van Bremen wel welkom is.

De kinderen vertrekken vanuit een bestaand dier, maar gaan uiterlijke kenmerken afzwakken of compleet omkeren. Ook het karakter van het dier is anders. De kinderen maken gebruik van klei, ijzerdraad en hulpmiddelen om hun dier vorm te geven. De kinderen kunnen zich laten inspireren door het materiaal dat verzameld werd tijdens de brainstormfase.

Achteraf weten de kinderen te vertellen welk dier model stond voor deze nieuwe Bremer Stadsmuzikant.

3

Afsluiter

Beschouwen en evalueren

3.1 Welkom in Bremen

Plaats alle dieren samen. Evalueer samen met de kinderen product en proces. Laat de kinderen het karakter van hun dier omschrijven. Laat de anderen raden welk dier model stond. Geef de kinderen de kans om te vertellen waarom hun dier enkel nog in Bremen welkom zou zijn. Vraag de kinderen hoe ze getracht hebben het karakter weer te geven in het beeld. Pols naar de technische aspecten van het beeld, naar hoe ze bijvoorbeeld ijzerdraad hebben verwerkt in het beeld.

Klassikaal debat

3.2 *Wir schaffen das* (Het lukt ons wel)

Het verhaal van de tolerante stad Bremen kan een aanzet zijn om met de kinderen in gesprek te gaan rond tolerantie, rond de vraag 'Hoe verdraagzaam zijn wij?'. Erkennen we dat er naast onze eigen denkbeelden, gewoonten en kenmerken, ook andere zijn die evenwaardig zijn. Betrek er voorbeelden bij uit het verleden waar steden en landen zich minder tolerant hebben getoond. Meer recent kan de vluchtelingencrisis de aanleiding zijn voor een debat rond tolerantie. Wat betekent de recente uitspraak van Angela Merkel 'Wir schaffen das' in het licht van de discussie rond tolerantie?